

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrto leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90

Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrto leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Nemški carinski tarif.

Skoraj bo teden dni, kar je nemška vlada vsled dogodivše se indiskrecije bila primorana, odstraniti zagrinjalo, ki je skrivalo njene trgovinskopolitične načrte in razglasiti svoj načrt carinskega tarifa.

Senzacija, ki jo je provročil ta načrt, se ne da popisati. Vsa Evropa in tudi Amerika se je zganila, kajti ta načrt kaže, da nastopi Nemčija v gospodarski politiki popolnoma nov kurz, kateri mora v vseh drugih državah, zlasti pa v tistih, ki imajo tesnejšo dotiko z Nemčijo, provzročiti popoln in morda tudi usodepoln preobrat „v vseh obstoječih razmerah.“

Glason tega tarifa hoče Nemčija vse dosedanje carine silno zvišati. Predlaga se uprav kolosalno zvišanje carin na pšenico, ječmen, rž, oves, na les, jajca, maslo, živali itd. sploh na najvažnejše kmetijske proizvode in sicer na ravno tiste, katerih se največ v Nemčijo uvaža.

V Nemčiji sami je ta tarif naletel na najhujši odpor. Obrtni in delavski krogi se mu silovito ustavljajo. Delavci se upirajo, ker se jim s carinami živila silno podraže, obrtniki se ustavljajo, ker vedo, da bodo sedaj tiste države, na katerih proizvode se nalože velike carine, plačale to s tem, da bodo nemškim obrtnim izdelkom zaprle vhod.

Boj mej nemškimi strankami bo vse kako silovit, in že sedaj se vse zanima za jesensko zasedanje nemškega državnega zbora, v katerem se odloči usoda novega carinskega tarifa. Nemški oficijozni listi sicer namigavajo, da se utegne ta in ona določba carinskega tarifa še premeniti, ali to ne preminja dejstva, da se je, kakor svedoči ta tarif, Nemčija odločila opustiti politiko trgovinskih pogodb ter začeti carinsko vojno proti vsaki državi, katera se noče ukloniti nemškim agrarom ugodnemu carinskemu tarifu.

Prva mej vsemi državami, ki tega ne more storiti, ako neče izkervaveti, je Avstro-Ogrska. Novi nemški carinski tarif je v prvi vrsti naperjen zoper nas. 48% vsega avstro-ogrškega eksporta gre v Nemčijo, 37% vsega importa prihaja iz Nemčije. Med tistimi produkti, ki jih Avstro-Ogrska eksportira v Nemčijo, zavzemajo prvo mesto kmetijski pridelki, tisti, na katere se hočejo naložiti največje carine.

Vodilni krogi avstrijski in še posebno ogrski so takoj spoznali velikansko nevarnost novega nemškega tarifa za našo monarhijo. To priča okolnost, da Ogrska, ki se je doslej na vse načine branila začeti pogajanja zaradi določitve avstro-ogrškega avtonomnega carinskega tarifa, ki bo podlaga novim trgovskim pogodbam z drugimi državami, je takoj opustila vsak upor in sedaj sama deluje, da se čim prej izgotovi avtonomni avstro-ogrski carinski tarif.

Avstro-Ogrska se nahaja vsekakor v sila težavnem položaju, čigar ekonomskih posledic si niti predstavljati ne moremo. Kaj

bo, če se mej dunajsko in budimpeštansko vlado ne doseže jedinstvo glede avtonomnega carinskega tarifa? Kaj bo, če se ne doseže obnovljenja carinske in trgovinske nagodbe mej Cislitvansko in Ogrsko? Kaj bo, če se na podlagi nemškega carinskega tarifa zapre izvoz kmetijskih pridelkov v Nemčijo in uvoz industrialnih izdelkov iz Nemčije, če bo vsled tega naša država prisiljena, onemogočiti uvoz kmetijskih pridelkov iz Rumunske, Srbije in Bolgarske, na kar bodo te države onemogočile uvažanje avstrijskih industrialnih izdelkov v svoje kraje? Tacih in jednaci vprašanj se vsiljuje nebroj, in nihče ne more dati nanje dovoljnega odgovora, nihče ne ve, kaj se iz tega izčim.

Avstro-Ogrska je dobila pač lepo plačilo za to, da je toliko let plačevala vse stroške za trozvezo, da je doprinala ogromnih žrtev, vsled katerih sta se mogla Nemčija in Italija neprimerno hitro razvijati ter ekonomično in politično utrjevati. Danes pravi Italija: brez vinske klavzule ne bo trozveze; danes pravi Nemčija: brez zvišanja carin na kmetijske produkte ne bo trgovinske pogodbe, ampak pride do carinske vojne. To žanje Avstro-Ogrska za svojo pripadnost trozvezi.

Naravno je, da novi trgovsko-politični kurz v Nemčiji ne more ostati brez političnih posledic. Dandanes je popolnoma nemogoče, da bi bili dve državi politično aliirani, ko divja mej njima carinska vojna. Sicer pa govore številke nemškega carinskega tarifa popolnoma jasno ter označajo vsemu svetu: Nemčija hoče svojim agrarom žrtvovati Avstro-Ogrsko, da dobi na jedni strani proste roke proti Angleški in proti združenim državam ameriškim na drugi strani, pa da ohrani svoje politično in ekonomično prijateljstvo z Rusijo. Avstrija je podobna citroni, katero je Nemčija izprešala, sedaj jo pa hoče vreči na smetišče. —

Naši državniki so dobili težko nalogo,

tako težko, kakor je menda še niso imeli, kajti od nje rešitve je odvisna ekonomična naša prihodnost.

Ali bodo tudi to pot, kakor navadno igrali vlogo Janezka iz ljudske pravljice, ki je našel kepo zlata in zanjo dobil najprej kravo, potem prešiča, potem gos, na posled pa batine? Doslej je bila pri nas vedno konec vseh političnih in ekonomičnih akcij ta, da smo dobili — batine.

C. kr. pošta na Rakeku.

Mislili smo, da institucija, kakoršna je c. kr. pošta, bolj varuje svoje dobro ime in si bolj prizadeva utrditi ljudsko zaupanje v sebe. Temu pa ni tako.

C. kr. pošta na Rakeku bila je več mesecev brez poštarja, ker je bil prejšnji zaradi različnih mahinacij z denarjem ondotnih strank odstavljen od službe. Pričakovali smo, da dobi izpraznjeno mesto poštarja na Rakeku mož, kakoršnega pač smejo zahtevati stranke, ki oddajajo svoj denar na pošto, da se jim ni treba bati, da pobegne poštar z njihovimi novci čez noč v Ameriko.

A varali smo se.

Poštarjem pri c. kr. poštne uradu na Rakeku je imenovan prejšnji poštar, znani g. Ševár.

No, stranke so imele dokaj časa opazovati početje tega gospoda. Tudi pisalo se je že semtertja o njem. Uvidelo se je, da g. Ševárju nedostaja ravno onega čuta, katerega mora v prvi vrsti poštar imeti, namreč točnosti. Možakar je pasijoniran lovec, tarokist in sploh sportsman in gourmand non plus ultra. Tudi potuje rad. Lastnega denarja sicer nima in tudi poštna gaža, kakor nam je znano, ni tako visoka, da bi človek lahko tako živel z njo, kakor živi g. Ševár. Naravno je tedaj, da mu je tuintam pošel denar, a on ni prišel v zadrego, izposodil si ga je kar iz poštne kase. K rakovskim trgovcem pa so hodile iz šir-

LISTEK.

Škandal v kopališču žensk.

Spisal A. Kozma.

(Konec.)

„Strašno! Na vsak način morate govoriti z nadzornikom kopališča, da odpravi to čedno tičico, sicer odpotujemo vse.“

„Da, častite dame, ali to je zelo sitna reč!“

„Kjer se dogajajo take stvari, tam poštene ženske ne morejo ostati.“ —

Še ni bil dovršen ta razburljiv razgovor, ki se je vršil zvečer v kopališčni dvorani, ko je prihrumela gospa Vipony vsa brez sape.

„Pred dvema minutama“, je sporočala hropeča, „sem videla s temile s svojimi lastnimi očmi, kako je neki huzarski častnik skočil skozi okno v pritličju v vilo Edita.“

Splošno ogorčeno kričanje! Vse je govorilo križem.

Malo minut pozneje pa je bilo vse kopališčno ženstvo zbrano pred vilo Edita.

Vsa okna so bila zastarta, ali ker je pri enem oknu gorela luč, se je prav dobro razločila senca dveh oseb, ki sta se nežno poljubljali.

Dame so začele napolglasno ploskati in ironično klicati: „Dobro!“ na kar je

nastala v vili tema. Očividno sta v sobi luč upihnila.

„Škandalozno! Ostudno!“

Splošna sodba je bila, da svet še ni videl toli svetohlinske Mesaline, kakoršna je ta mlada Sziraky.

V naslednjih dneh je dobil gospod Albert pl. Sziraky vsaj deseterico pisem brez podpisov te vsebine, da ga žena vara z nekim huzarskim častnikom na najramotnejši način. Ali bržčas se za tiste dopise ni zmenil, kajti naslednje nedelje je dosegel škandal svoj vrhunec.

Gospa pl. Sziraky je prišla pri belem dnevu ob roki ličnega huzarskega častnika v veliko jedilno dvorano kopališčnega hotela.

„Ah... ah!“ — To je bil res višek predznosti!

Vse v bližini sedeče dame so vstale ter odšle na ostantativen način. Onadva pa sta se le smejala ter sta se očividno veselila, da sta tako dobila priprava prostora. Potem sta po domače obedovala ter se nista niti zmenila, kako se kopališčno občinstvo posvetuje razburjeno in ogorčeno, kaj naj bi se storilo.

Prigovarjalo se je doktorju in nadzorniku, naj gresta tja ter zapodita par, ali ta dva naročila nista hotela sprejeti. S huzarji se ni šaliti, ti takoj udarijo, zbedejo, streljajo itd.

Končno pa so iztaknili izhod iz zadrege. Vrtar kopališčne hiše ni bil sposo-

ben, da bi dajal zadoščenje, saj je bil na roki pohabljen: ta naj bi presekla gordijski voz.

„Ali smem prositi za vaše čestito ime in za vaše stanovanje — za listo tujcev, g. ritmojster?“

Starec je stal, s čepico v roki, odkrit pred parom.

„Moje ime je Albert pl. Sziraky na Sziroki, posestnik in huzarski ritmojster v rezervi. Stalno prebivam na Sziroki, sedaj pa sem poklican za pet tednov na vaje pri 10. huzarskem polku v sosednji Dorozsi. Tukaj v kopališču stanujem pri svoji soprogi v vili Edita.“

Ritmojster je govoril nalašč tako glasno, da so ga morali slišati prisotni v dvorani.

Vtisk je bil velikanski.

„Soprogi?... Ali kam pa je dejal svojo polno brado?“

„Obril si jo je.“

„Tako, tako, saj so častniki res pripovedovali, da njihov polkovnik ne trpi polnih brad.“

„Potem, seveda, je morala pasti tudi Szirakega brada, ko je bil poklican.“

III.

„No, dame moje“, je začel doktor zvečer v kopališčni dvorani, „tako je naš lep mali škandal končan.“

„Žal! To je bil edini zanimivi dogodek v vsem Harkazu.“

„Saj ni treba verjeti vsega takoj! Če

je res njen soprog, zakaj pa lazi potem skozi okno?“ je vprašala gospa Lombar.

„Bržčas je hotel svojo ženo podražiti ter jo presenetiti.“

„Taka presenečenja bi jaz svojemu soprogu prepovedala.“

„Verjamem. Milostljiva ni tako nepredvidna, da bi puščala pritlična okna odprta, da bi mogel skozi nje njen soprog!“ je pošeplil doktor gospe Lombarjevi.

„Doktor, impertinentni ste! Končno se bo dalo tudi iz vas še kaj napraviti“, je odgovorila lepotica ter mu zagrozila s povzdignjenim prstkom.

„Doktor bi zaslužil, da ga pretepemo. Saj je moral vendar vedeti, da je le navaden rezervist in navaden zakonski mož!“

„Seveda s:m vedel“, je priznal zviti zdravnik.

„Vi brezbožnež! Zakaj nam pa niste tega povedali? Zakaj ste pustili, da smo se ves teden brez povoda škandalizirale?“

„V interesu kopališča in vašega zdravljenja. Nikdar se niste boljše zabavale in očividno popravile, milostljive, kakor v tem tednu.“

„No, sedaj je končano. Nepristna Mesalina, nepristen huzar in nepristen škandal!“

„Le potrpite, gospe! Le ne izgubite poguma! Tudi pristne škanđale bomo še imeli tu.“

In mali doktor je sedel za klavir, da tolaži trpeče lepoticke v Harkazu s starimi valčki dotlej, da se jim izpolni ta nada.

nega sveta urgence za nujna plačila, kakor so oni že pred 14 dnevi poravnali na c. kr. pošti na Rakeku. Da nosi g. c. kr. poštar Ševar njihov denar v svojih velikih žepih, in da plačuje svoje dolgove z njim, no tega si umevno stranke niti misliti niso upale.

Kadar so upniki najbolj pritiskali na g. Ševarja, tedaj jih je potolažil z denarjem strank, katerega toliko časa ni odposlal, da je druga stranka prinesla zopet kako večjo svoto na pošto. Tako je bil vedno „manko“ v c. kr. rakovski poštini kasi in „manko“ v globokih žepih g. Ševarja. To je prišlo na dan in na uho poštne direkcije v Trstu, in mož je bil od službe suspendiran.

Kot zasebna oseba je g. Ševar večni eksekut. A kadar pride gospod s črno kapo, tedaj ne dobi nič, ker ni nič njegovega, ampak je vse Franckino. Minoli teden — ravno ko je bil imenovan poštarjem — zarubili so mu obleko in prstane na roki, a tudi to je bilo Franckino.

Take ljudi ima nastavljen c. kr. trgovsko ministrstvo.

Mislili bi, da bo tak človek lepo ponižen in vesel, da živi.

A g. Ševar je v zadnjem času najhujši kričar in najdivjiji agitator klerikalne stranke na Rakeku. To pa vse v zahvalo in iz hvaležnosti do klerikalne stranke, ker mu je pomogla do njegove sedanje službe. Poslanec Žitnik je dovolj brusil svoje podplate okrog trgovskega ministra, da, celo knez Windischgrätz je baje pisal na Dunaj in prosil za poštenjaka Ljudevita.

No in kar te glave niso mogle storiti, je izumila prebrisana Ševarjeva glavica. Ko je namreč prosil za pošto, spisal si je sam mravnostno spričevalo, in je dal podpisati velečenjenemu rakovskemu gospodu županu. Kakšno spričevalo si je lisjak sestavil, no, to pač ne potrebuje komentara.

In sedaj po večmesečni suspendaciji je g. Ševar zopet c. kr. poštar na Rakeku. Kako bo sedaj operiral z denarji v poštini kasi, ne znamo.

Faktum je pa, da mu niti liberalni niti njegove stranke trgovci in obrtniki, ki dajo večje zneske denarja na pošto, ne zaupajo prav nič, in da pošiljajo ves denar na c. kr. poštini urad v Cerknico. So vsaj brez skrbi.

Z vso pravico pa menda zahtevajo rakovske stranke od c. kr. trgovskega ministra, da se jim da poštarja-poštenjaka v njihov poštini urad, da jim ne bo treba — dasi imajo pošto v vasi — 7 kilometrov daleč pošiljati denarja na drugo pošto iz varnostnih ozir.

V Ljubljani, 30. julija

Nemški carinski tarif.

V denarnih, gmotnih, gospodarskih vprašanjih nima prijateljstvo nikakega pomena. Tudi zveza med našo in nemško državo ni provzročila, da bi se nemška vlada količkar ozirala v svojem novem carinskem tarifu na avstro-ogrsko gospodarske razmere. Novi nemški carinski tarif je najhujši udarec za avstro-ogrski eksport. Carina je znatno povišana na žito, les, živino, pijačo, vino in industrijske izdelke. Izvoz v Nemčijo je torej jako otežkočen in drag. Nemški agrarji so novega tarifa, katerega pa niti zvezni svet še ni odobril, seveda jako veseli, kajti agrarji bodo mogli poslej svoje pridelke doma brez konkurence dražje spečavati. Avstro-ogrsko trgovina bode zelo prizadeta, zato pa bode ta nedvomno tudi avstrijska in ogrska vlada sklenili za-se carinski tarif, ki bode Nemčiji vračal milo za drago. Tako se bode vnela med prijateljskima in zveznima državama najhujša carinska vojna. Ta vojna bo največjega vpliva na trozvezo, ki leži že sedaj v smrtnem boju. Trozveza je docela brez pomena, ako si zavezniški medsebojno škodujejo gospodarsko. Gotovo ti carinski tarifi ne ostanejo brez vtiska tudi na druge države, ter se bodo osnovala nove trgovinske zveze proti Nemčiji, ki se je zopet enkrat izkazala kot sebično in lakomno, brezobzirno sosedo brez resničnega prijateljstva.

Zopet zarota proti sultanu.

Še niso kaznovani vsi krivci, da se je nedavno vnelo tikoma sultanove spalnice — bivša favoritinja, nekaj evnuhov in drugih služabnikov v haremu je že brez sledu izginilo — ko se je razkrila nova zarota proti sultanu. V predmestju Orta-

kany je zasledila policija tajno družbo, v kateri je bil načelnik šerif Sadik paša, pravnuk umrlega šerifa v Mekki, Abdula Mutallima. Policija je baje dalje časa opazovala gospodo v Ortakanyju ter zajela nedavno pri paši Sadiku ponoči 26 gostov, katere so vklenjene odvedli v Stambul v glavno ječo. Sultan je zelo nervozen in nezaupljiv ter vidi povsod svoje sovražnike. Zato so razmere v Carigradu in na dvoru neznosne. Opetovani nesmiselni, vedno s ponižanjem se završujoči konflikti z evropejskimi vlastmi, čudno gospodarstvo, radi katerega so celo visoki, v inozemstvu bivajoči uradniki brez denarja, neodločne odredbe in brutalnosti na srbsko-bolgarski meji provzročajo kompleto revolucionarcev in pustolovcev, pa tudi resnih politikov, ki so tega mnenja, da so sedanje razmere neznosne in da jim treba storiti konec na vsak način. Vendar pa je možno, da je najnovejša zarota le izmišljena ali pa sad denunciantstva ali sultanove nezaupnosti.

Vojna v Južni Afriki.

Lord Kitchener je zopet javil poraz svojih: oddelke Steinaeckerja so Buri 24. t. m. v Bremersdorpu napadli, pobili in pogladi v beg. Najvažnejši boji se vršé sedaj v okolici Pretorije. Tam daje oddelke Ben Viljoena celi angleški garniziji v Pretoriji dovolj opravka. Buri zahajajo celo prav v mesto ter so toli drzni, da je življenje v Pretoriji prav nevarno. Delarey pa se uspešno bojuje v gorovju Magalier. 23. junija je bila zahodno Krügersdorpa v večji bitki brigada Highlandcev precej tepena ter so bile izgube Angležev velike. Delarey jim je zaplenil štiri topove ter ujel 700 mož! Angleži so izgubili nad 1000 pušk ter vse streljivo. Na progi v Delago, pri Middelburgu so bili tepeni Avstralci ter izgubili 200 mož. Buri so uplenili 5 topov in 10 vozov. Dan na dan dovažajo v Pretorijo angleške ranjence. Buri so se polastili Nylstrooma in Warmbada. Tudi o Pietersburgu se govori, da so ga zasedli Buri. Na vshodu Transvaala je več angleških oddelkov pod poveljstvom Greya, ki stoji v Bethelu. Buri pod poveljnikom Watermayerjem jim dajejo dovolj posla. Angleški polkovnik Scott pa menda ne dela družega, kakor da lovi — vole in krave Burov. Mnogo skrbi dela Angležem tudi aglini Beyers. V Oranju tudi ne delajo Angleži družega, kakor da plenijo po zadnjih še neporušenih farmah in odvajajo vole in ovce. Zaman pa iščejo Deweta in Steijna. V Kaplandiji je položaj Burov ugoden. V zadnjih dneh je bila pri Graaf Reinetu velika bitka, v kateri so izgubili Buri baje 100 mož, Angleži pa trikrat več. Buri so neumorni, Angleži pa že jako utrujeni in naveličani neprestanih bojov. Prosto-voljci odhajajo domov, a nadomestnikov ni dobiti. Kitchener trdi, da bode vojna vsaj v septembru končana, česar pa ni verjeti. Možno je pa, da se dotlej sklene mir.

Dopisi.

Iz Št. Petra na Pivki, 28. julija. Sv. Peter je v istini eno največjih klerikalnih, nazadnjaških gnezdn na Kranjskem. To se je pokazalo že v mnogih slučajih. Toda z mirno vestjo lahko rečemo, da se je začelo tudi tukaj daniti in ne bode dolgo, ko bode tudi tukaj kmet do popolne zavednosti prišel. Manjka le malega pouka, in kmet se bode samostojno gibal in mlačnost bode ponehala. Tedaj narodnjaki na vstrajno delo, zmaga bode nam geslo! V Št. Petru smo imeli, in žalibog, da imajo še nekateri to slabo lastnost (ali kakor že hoče kdo to nazivljati), da se tujce, (kateri bi k nam še v večjem številu zahajali, kakor je to letos slučaj in tako pri nas še več novcev pustili, ako bi jim mi nekoliko bolje postregli in jih vsaj z majhnim drevoredom, s kolo-dvora do mitnice, v Radohovas, Peteline itd. zadovoljili) takorekoč stran podi, kakor je to storil naš, za splošno korist res veleza-sluzni gosp. kurat Zupan, kateri nazivlja z lece gg. tujce pohujševalce, proti katerim naj se bi domači fantje vdiglili in za red skrbeli, ker on da ne more biti za — policista.

Še ta mali zaslužek, katerega imamo kmetje, trgovci in krčmarji od maloštevilnih tujcev, nam hočejo vzeti in kmeta še v večjo brezumnost pahniti, kajti, če se ta med olikanimi in prostomiselnimi ljudmi giba, bojijo se gospodje, da pride on do pravega spoznanja in se tako črnemu praporu izneveri.

Somišljeniki! Vstopimo tedaj skupno, in složno v bran svojih pravic in razložimo prostemu ljudstvu, da tu se ne gre za vero, ampak samo za odpravo duhovniške nadvlade, katere nas Bog reši!

Iz Krškega, 29. julija. Topničarstvo 3. in 4. baterije 7. regimenta, ki je bilo nastavljeno v mestni topničarski vojašnici v Ljubljani, bilo je radi med njimi razsaja-joče epidemične vročinske bolezni v Ljubljani zaprto od vsega občejanja z zunajnostjo; sedaj sta prišli dotični dve bateriji na strelne vaje v Krško peš po državni cesti; — nastanjeni ste v Srednjem marofu pri Žadovinku. Takoj pri prihodu v Žadovine se je pri njih epidemična vročinska bolezen v jako hudi obliki zopet prikazala; nekaj bolnikov se je oddalo v garnizijsko bolnico v Zagreb, kjer jih pa baje več sprejemati nočejo, nekaj jih je v občinski bolnici v Krškem, kjer pa je malo prostora, ker je paviljon za okužne bolezni primeroma majhen. — Nevarnost, da se epidemija razširi v Žadovine in v okolici, obstoji vsakako, ker prihajajo vojaki okuženih baterij v mesto nakupavat živila in druge potrebščine.

Namen teh vrstic je, opozoriti na to merodajne javne oblasti, posebno pa deželni zdravstveni svet, naj s svojo avtoriteto povzroči pri vojaških in civilnih oblastih vse potrebno, da se vsaka nevarnost okuženja za okolico in mesto prepreči.

Ljudsko štetje v Ljubljani.

(Dalje.)

Vsaka hiša je prej štela v Ljubljani povprek po 4-4 strank, zdaj jih šteje po 4-5; hiše so se torej v obče zveksale. Tudi, če primerjamo posamezne mestne oddelke, ne najdemo bistvene razlike. Napredovali so v tem oziru vsi, nazadoval le četrti. Napredovali so vsi le neznatno, močnejše le tretji (Gorupove hiše, Bleiweisova cesta). Na prvi pogled čudno je, da je nazadoval v tem oziru 4. oddelke. Pomisliti je pa treba, da so mu prirastle večinoma le male, ali vsaj manj obljudene hiše. Največja zasobna hiša ljubljanska (Kolizej), ki mu je prirastla, se kompenzuje s hiralnico in s podružnico za umobolne na Radeckega cesti, oziroma v Pristavskih ulicah. Posebej so pa štete hiše: v 1. oddelku prej 4-5, zdaj po 4-6 strank; v drugem prej po 5-3, zdaj po 5-5; v 3. prej po 4-1, zdaj po 4-5; v 4. prej po 5-7, zdaj po 5-4; v 5. prej po 1-6, zdaj po 1-8 strank; v 6. oddelku štejejo po 4-7 strank.

V Ljubljani je 412 hiš, ki štejejo po jedno sama stranko, prej jih je bilo 354; 174 hiš ima po 2 stranki, prej jih je bilo 159; 162 po 3, prej 147; 164 po 4, prej samo 132; 138 po 5, prej le 113; 125 po 6, prej samo 79; 65 po 7, prej 63; 64 po 8, prej več, namreč 72; 56 po 9, prej le 30; 30 po 10, prej 32; 45 po 11 ali 12, prej le 32; 33 po 13 do 15, prej 32; 15 po 16 do 20, prej več, namreč 20; nad 20 strank je imelo prej 8 hiš, zdaj pa 14. Razlika je torej precej velika.

Bistvene razlike v razdelitvi vendar ni med predzadnjim in med zadnjim štetjem. Tudi navidezno velik pomnožek v številu hiš, ki imajo po 4 stranke, postane znatno manjši, če pomislimo, da ga je provzročilo 25 vodmatskih hiš, ki leta 1890. Ljubljani sploh niso pripadale.

V Ljubljani prevladuje po številu žentstvo nad moštvom. Ljubljana šteje namreč 15421 ali 45-4% moških in 18534 ali 54-6% ženskih. V primeri s predzadnjim štetjem se je to razmerje prav neznatno spremenilo. Leta 1890. je namreč Ljubljana štela 12928 ali 45-6% moških in 15406 ali 54-4% ženskih. Moški so torej za 0-2% nazadovali. To razmerje se ponavlja tudi po vseh oddelkih. Le v 1. oddelku je izjema. Leta 1890. sta si bili tri števili jednaki, zdaj je pa v 1. oddelku več moških nego žensk.

Bistvenih razlik tudi v tem oziru ni. Normalnim najpodobnejše so bile in so ostale razmere v 4. oddelku. Napredovalo je moštvo v prvem (prisilna delavnica in semenišče) v tretjem, nazadovalo v drugem (kaznilnica) in 5. oddelku. Najmočnejše prevladuje in je tudi prej prevladovalo žentstvo nad moštvom v 3. (tovarniške delavke) oddelku.

Od 128 obljudenih ulic, cest in trgov, katere je štela Ljubljana l. 1890., so imele 104 več žentstva kot moštve; pri dveh sta si bili števili jednaki, pri 22 je bilo več moštva nego žentstva. To razmerje se v

zadnjem desetletju ni močno spremenilo. Izmed 180 ulic, cest in trgov itd., katere šteje Ljubljana danes, ima 138 več žentstva kot moštva, 34 več moštva nego žentstva, dve nimata nič žentstva, pri 6 sta pa števili jednaki.

Kar velja o razdelitvi prebivalstva po spolu v obče in se je zgorej povdarjalo, velja z nebstvenimi razlikami tudi o razdelitvi po posameznih mestnih oddelkih, njih ulicah in njih hišah.

To razliko provzročuje večinoma delavski stan, pri katerem je žentstvo (hišine, kuharice, samske postrežnice, delavke, natakarike, šivilje) povsod v ogromni večini nad moštvom (hlapci, težaki, dninarji, natakariji). V dokaz tej trditvi bodi navedeno, da ima Ljubljana od lanskega leta mestno posredovalnico, pri kateri je v prvem letu našlo delo 273 delavcev in 1286 delavk raznih vrst. Poleg mestne posredovalnice poslujeta še dve večji zasebni posredovalnici, pri katerih se, seveda v manjših številkah, kaže ista razlika med delavci in delavkami.

Pred 10 leti je bilo v Ljubljani 27645 ljudij ali 97-6% trajno prisotnih in le 689 ali 2-4% začasno prisotnih. V zadnjem desetletju je zadnje število za spoznanje (za 1%) relativno naraslo. Število stalno prisotnih je namreč znašalo 32787 ali 96-6%, število začasno prisotnih pa 1168 ali 3-4% vsega prebivalstva.

Kar velja o prebivalstvu v obče prej in sedaj, to velja tudi o njegovi trajni prisotnosti. Pri posameznih mestnih oddelkih, ulicah in hišah ponavljajo se iste razmere o razdelitvi, ki so bile že zgoraj obširno opisane.

Druga je pa s začasno prisotnimi. Tu prevladuje in je prevladovalo moštvo nad žentstvom, in sicer prav močno (razne kaznilnice).

Važno je domovinsko vprašanje. V tem oziru se utegnejo v bližnji prihodnosti razmere vsled novega domovinskega zakona bistveno predrugačiti. Za sedaj so pa ostale precej nespremenjene. Leta 1890. je imelo namreč 7571 ljudij ali 26-7% vsega prebivalstva v Ljubljani svojo domovinsko pravico, zdaj jo ima pa 8878 ali 26-1% vsega prebivalstva. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. julija.

— Potrditev ljubljanskega župana.

Cesar je potrdil izvolitev gosp. Ivana Hribarja županom stolnega mesta Ljubljane in je instalacija določena na dan 3. avgusta.

— Iz Godoviča se nam poroča: Pretečeno nedeljo se je g. dekan idrijski razkoračil na leci zaradi par iztisov „Slovenskega Naroda“ in „Rodoljuba“, ki se v tukajšnji občini berejo. Ker je iz tega razvidno, da se je g. dekan začel zanimati in preiskovati godoviške razmere, mu tukaj prav na uho povemo, da se je stvari na čisto napačnem kraju lotil, in da utegne dregniti v sršenovo gnezdo. Godovič z vsemi svojimi poznanimi in nepoznanimi umazanimi aferami utegne postati prava pravcata Ahilova peta kranjske klerikalne stranke. Mi smo bili toliko lojalni, da smo molčali in zakrivali s plaščem krščanske ljubezni celotno stvar, ki so bile že javna tajnost, in so že vrabci na strehah o tem čivkali, držeč se načela: Če mi drugi nič žalega ne stori, mu tudi jaz ne. Toda žalibog, sprevideli smo, da se je naše molčanje od gotove strani napačno tolmačilo, namreč kot bojazen. Že letos spomladi je o priliki državnoborskih volitev nekdo v „Domoljubu“ na prav pobalinski način napadel Godovičane, pa ker so gotovi gospodje oni izbruh klerikalne strasti izrečno obsojali, nismo onega zabavljanja višje cenili od upitja v cestnem jarku ležečega pijanca. Ker se je pa od take strani, kakor je g. dekan, pričela nova akcija, že vemo, v katere namene, tedaj bo pa, tudi naše potrpežljivosti konec. Vrgli bomo togo molčečnosti od sebe in iz Godoviča bo udaril tak smrad po deželi Kranjski, da bodo še gospodje v Ljubljani nosove tiščali. Torej Vam svetujemo prav prijateljsko, pustite nas s takimi stvarmi pri miru, sicer Vam povemo mi toliko, in še kako čudnih dogodbic in prilik o uplivu pa ne slabega časopisja, ampak česa družega, da bode strmel. Kot dušnega pastirja in dobrega govornika Vas imamo radi in Vas čislamo, kot političnega agitatorja pa ne. Kdor hoče zastopit, bo zastopil; če pa noče, mu pa ne morem po-

magat" — pardon — mu bomo že pomagali. Pa brez zamere.

— Življenja večerna molitev. Spis Fr. Ks. Meška, ki je izšel v letošnjem snopiču „Knezove knjižnice“, izhaja v „Laibacher Zeitung“.

— Obrtni nadaljevalni šoli v Ljubljani je ministrstvo za uk in bogočastje dovolilo za l. 1901 podporo v znesku 4800 kron.

— Nezgoda. Govori se, da si je vladni svetnik g. dr. pl. Valenta na Turjaku, kjer je bil pri svojem zetu grofu Auerspergu na počitnicah, zlomil nogo.

— Šenklaški ministrantje v rotovski zakristiji. V nedeljo so šenklaški ministrantje poskusili vlomiti v stanovanje nekega uradnika, vsled česar so se seznanili z rotovsko zakristijo, ki je Ljubljancem navadno imenujejo špehkanro. Kakor čujemo, so šenklaški ministrantje, ti ljubljenski prelatov, korarjev in kaplanov že več mesecev sem kar sistematično po hišah kradli. Pobrli so vse, kar jim je prišlo pod roke, denar pa zapravili, največ v neki klerikalni gostilni. Kolikor smo doslej izvedeli, so ti nadbudni katoliški mladeniči izvršili nebroj tatvin po vseh delih mesta. Umeje se ob sebi, da bomo še poročali o tej prezanimivi stvari, že ker jako značilno ilustruje „Slovenčev“ trditev, da je „liberalna sodrga“ in njeno časopisje krivo hudodelstev.

— Uboj. Včeraj popoldne so se pri Janezu Čerinu, v vseskozi katoliško narodni Stepanji vasi, fantje stekli. Zidar stavbinske družbe kranjske, Fran Hren, je v tem pretepu zaklal 38letnega Antona Mekinca vulgo Vovka. Dva druga udeležnika te katoliško-narodne zabave sta bila težko ranjena. Mekinc je zapustil vdovo in petero nedoraslih otrok. Hren, katerega še niso dobili, je bil radi uboja že večkrat kaznovan. Ali bo „Slovenec“ zopet rekel, da je tega klanja kriva „liberalna sodrga“ in njeno časopisje?

— Novo ustanovljena, samostojna selska občina Bukovje imela je dne 29. t. m. volitev. Kakor se je že naprej pričakovalo, pokazala se je nova občina kot popolnoma narodno napredna, kajti izvolila je v vseh treh razredih jednoglasno za svoje odbornike same narodno napredne vrle moše. Slava toraj novo ustanovljeni napredni občini, katera naj bode v izgled vsem drugim nazadnjaškim občinam. Volitve udeležilo se je mnogobrojno občinstvo.

— Litijsko pevsko društvo priredi s prijaznim sodelovanjem pevskega društva „Zvon“ v Šmartnem v nedeljo, dne 4. avgusta t. l. v prostorih gostilne „pri Lipi“ koncert z jako raznovrstnim vsporedom. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina 60 vin. Čisti donesek je namenjen za družbo sv. Cirila in Metoda. Z ozirom na namen koncerta se preplačila hvaležno sprejemajo. Koncert se vrši le ob ugodnem vremenu.

— Nova tovarna. Tovarniška firma Schwarz, Zublin & Comp. v Litiji napravi poleg sedanjega tovarniškega poslopja livarno.

— Stekel pes je v Litiji, pred poslopjem okrajnega glavarstva, napadel 12-letnega dijaka Julija Vladiko. Uradni sluga Simon Berlič je psa s sekiro ubil. Preiskava je dognala, da je bil pes stekel, vsled česar so napadenega dečka poslali v Pasteurjev zavod na Dunaj.

— Z Bleda se nam piše: Do zadnjih dnij julija je to leto obiskalo Bled okroglo 1300 tujcev. Tu se vidi, da je med obiskovalci prav živahno gibanje. Splošno se priznava, da je letoviška godba boljša, kakor druga leta. Godba igra vsak dan popol. od 5.—7. ure, izvzemši vsak četrtek, ko igra ob istem času na Mlinem pri Petranu. V četrtek, v soboto in v nedeljo so večerni koncerti. Pri tej priliki naj opozorimo na najlepši razgled, namreč z Osojnice, kamor je napravljena prav priprava pešpot. Od jezera na vrh je pol ure hodá, gori je napravljena kočja, kjer se dobijo razne pijače in mrzla jedila. Odkar je zopet na krmilu napredni občinski odbor, se vidi precej napredka. Tako je prav velikega pomena nova pešpot okoli Straže ter več drugih naprav. Narodna napredna stranka na Bledu je v izgled našim klerikalcem v okolici, tako da se že opazuje, da se tudi kmetje že hočejo otresti duhovniškega jeroštva.

— Ponesrečen planinski in lovski tat. Dne 27. julija je našel železniški službenec J. Dežman v „Ružavih pečeh“ na „Stolu“, nekega ponesrečenca. Bilo je že

skoraj samo okostje v obleki, v kateri se je dobilo 15 gl. denarja in delavske bukvice, glaseče se na ime Šimen Kralj. Zraven tega je ležala tudi košara. Ponesrečenec, vulgo „Cenzelj“, bil je znamenit planinski in lovski tat. Kradel je celo ovce na planinskih pašah; posebno veliko je pa izruval pečnic ter jih odnašal največkrat na Koroško zaradi česar je imel vedno košaro s saboj. Sodi se, da je truplo ležalo že čez zimo tam, kjer se je našlo.

— Ubijalci. V noči dne 27. julija okoli 11. ure napadla sta dva soseda Fr. Udovičiča, gostilničarja iz vasi Zamet blizu Reke in ga je eden od njiju zabodel z nožem, da je le ta takoj na mestu umrl. Zločinca sta se dne 28. julija sama javila sodniji v Voloski.

— „Ljubljanska meščanska godba“ priredi jutri, v sredo zvečer od 8.—9. ure promenadni koncert v „Zvezdi“. Vspored je nastopni: „Churkov“, koračnica. Majcen: „Nabucco“, ouvertura. Verdi: „Avstria v tonih“, valček. Ziehrer: „Bile so le sanje“, fantazija. Windsor: „Hrvatska“, davorija. Fr. S. Vilhar: Veliki potpourri. Rieder: „Zaključna“, koračnica. — Pojutrišnjem bo koncert v Hafnerjevi pivovarni.

— Kavarno „Avstria“ na Sv. Petra cesti je od dosedanjega lastnika gospoda V. Schmidta kupil g. F. Krvarič, doslej gostilničar „pri Figovu“.

— Okradena in ogoljufana romarica. Posestnica Jožefa Trampuš iz Vinice je šla s svojo 8letno hčerko na božjo pot na Brezje in nesla v dar nekaj surovega platna in nekaj drobiža. V Ljubljani se jej je pridružila neka neznanka, ki jej je pripovedovala, da gre tudi ona na božjo pot, kar je prav dobro, kakor se je prepričala pri svojem možu, ki je veliko bolj priden, odkar hodi ona po božjih potih. Povedala je tudi, da je njen brat duhovnik na Dunaju in da jej je pred kratkim poslal 1200 kron. Mej takim pogovorom je prišla ženica iz Vinice s svojo hčerko in z neznanko na Brezje. Tukaj je hotela pobožna romarica nesti platno in denar na oltar, in neznanka jej je dajala: „Tukaj ni tako, kakor pri nas na Dolenjskem, da bi se dajalo v dar na oltar, dajte vse meni, bodem nesla v samostan, da boste vpisani v posebno knjigo.“ Ženica jej je res dala platno in denar in šla k spovedi, pustivši svojo hčerko pri neznanki. Ta je porabila priložnost in ukradla hčerki iz culice ruto in 70 h denarja. Ko je prišla Trampuš od spovedi, sprejela jo je neznanka z jokom, češ, da je zgubila denar, in da nima vinarja za vožnjo v Ljubljano. Jok je imel uspeh, da je dobila od romarice 2 K za vožnjo v Ljubljano. Ko je neznanka odšla, je Trampuš šele opazila, da jej je ukradla ruto, in tudi v samostanu je izvedela, da ni nihče prinesel platna in denarja noter. Na poti proti domu se je Trampuš spet mudila v Ljubljani in dobila pred južnim kolodvorom neznanko in jo prijala, a se jej je iztrgala in ušla. Trampuš je poklicala policaja, in ta jo je zasledoval in jo končno našel na pokopališču. Tatca in goljufica je bila že mnogokrat kaznovana postopačinja Neža Zakrajsekova iz Roba.

— Eldorado za postopače je gozd na Rožniku. Napravili so si celo barako iz lubja in imajo notri štiri ležišča. Budita jih dva petelina, ki se nahajata v baraki, ki sta morala na pošten ali nepošten način priti noter. — Včeraj zvečer sta bili dve gospodični od nekega pijanega postopača v gozdu napadeni.

— Poneveril je krovec L. K. svojemu mojstru, hišnemu posestniku Henriku Kornu 48 kron. Denar je dobil v roke, da bi bil plačal neki račun, pa si ga je raje pridržal.

— Zaprl so delavca pri panoramah v Lattermannovem drevoredu Ivana Salzborna z Dunaja, ker je prejel pismo agenta Josipa Salzborna, in tako izvedel, da ima ta dobiti od svoje tvrdke 100 kron. Hotel je tudi ta denar na pošti potegniti, pa ga ni dobil.

— Aretovani pretepači. Policija je prijala in zaprla dva fanta, ki sta se v soboto ponoči v neki gostilni na Dolenjski cesti pretepevala. Tretji pretepač je pobegnil iz Ljubljane. Poškodovana sta bila dva delavca od električne železnice in neka ženska. Jeden delavec je baje težko poškodovan.

— Umor. Delavec v papirnici v Vevčah N. Kramar je včeraj zvečer počakal paznika Josipa Remca in ga udaril s hlo-dom po glavi, da je bil takoj mrtel. Kramar se je danes zglašil na Žabjeku.

— Prepir in pretep. Danes dopoldne sta se na Cesarja Jožefa trgu sprla in stopla dva delavca. Policaj je napravil mir s tem, da je obadva odpeljal seboj.

— Pobegnil je prisiljenec Janez Logar, doma iz Vranšice v kamniškem okraju, kateri je kosil v Jesenicah na Gorenjskem.

— Nezgode. Jur Ogenj, hlapec pri Predoviču, je včeraj popoldne pri nakladanju rži na Selu ponesrečil. Pri prevezavanju se je zlomila žrt in ga je vrglo v zrak in na tla. Poškodovan se je tako težko, da je malo upanja, da bi okrevljal. — Jednatletni deček Ivan Klopčič je padel z Bavdekovega kozolca na Zaloški cesti in si zlomil desno nogo nad kolenom. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— Napadi. Delavec Josip Vodnik iz Št. Jakoba pri Savi je bil v nedeljo idoč domov na cesti napaden in ga je nekdo s kamnom udaril po glavi. Ranjen je lahko. — Delavec Josip Malovrh je bil istega dne napaden na Viču z nožem in je težko telesno poškodovan na levi roki. — Zidar Andrej Hrastja je bil istotako v nedeljo v Savljah napaden z nožem in težko ranjen na desni roki in nevarno ranjen v hrbet.

— Mestna posredovalnica za delo in službe. Telefon šte. 99. Od 19. do 25. julija je dela iskalo 16 moških delavcev in 34 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 16 moškim delavcem in 37 ženskim delavkam. Stanovanja 2 najemnika letnega stanovanja, 1 oddajatelj letnega stanovanja, 4 oddajatelji letovišnih stanovanj; 82 delavcem je bilo 60 odprtih služeb nakazanih in v 32 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 6 moških delavcih in 26 ženskih delavkah. Od 1. januarja do 25. julija je došlo 1646 prošenj za delo in 1504 deloponudeb, 2706 delavcem je bilo 1547 odprtih mest nakazanih, in v 1041 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj: 1 knjigovodja, 1 mlad komi, 4 mizarji, 1 kovač, 1 sodar, 1 točaj, 2 trgovska hlapca, 10 konjskih hlapcev, 2 prodajalki mešanega blaga, 1 prodajalka kruha, 1 trafikantinja, 3 natakarice, 2 gospodinj 3 kuharice 5 deklic za vsako delo, 4 deklice k otrokom, 3 kuhinjske deklice. Službe iščejo: 1 komptarist, 1 stenograf, 2 pisarja, 1 skladiščnik, 2 najemnika gostilne, več hišnikov in drugih poslov. Oddati je več letovišnih stanovanj v mestu in na deželi.

* Revščina nekaterih kraljev. Portugalski kralj je najbrže izmej največjih vladarjev v Evropi. Svojih dohodkov na leto bi moral imeti kaka dva milijona kron, toda nekaj časa že ne dobi ničesar, ker je v državni denarnici egiptovska tema. Nič na boljšem ni turški sultan. Sicer se trdi, da dobiva 19 milijonov letne plače, toda to je le na papirju. Ako bi Abdul Hamid ne bil osebno zelo bogat, iz težka bi mogel prirediti svoj harem, ter bi moral vsaj polovico svojih lepotic odposlati v kak turški nunski samostan. Jako slabo pa se godi samojskemu kralju. Na teden dobi 54 kron, to pa ga tem bolj žali, ker se njegovemu najvišjemu sodniku plača 30 000 in predsedniku državnega sveta 24 000 kron. Dahomejskemu kralju, ki živi v pregnanstvu na otoku Martiniku, plača francoska država 24 kron na teden. Pred kratkim pa je kralj vložil prošnjo za priboljšek, in ta je bila uslišana; zdaj dobiva na teden za — pet frankov več.

* Demonstracija proti madjarskim pesnim. V Varaždinskih toplicah so Hrvatje demonstrirali proti madjarskim pesnim, katere so svirali cigani. Madjari so zapeli Košutovo himno in odšli. Med demonstranti se je baje najbolj odlikoval David Starčević.

* Ciganska ljubosumnost. Pred tednom bila je v Pragi zaradi tatvine na večmesečen zapor obsojena znana ondi Růžickova ciganska rodbina. V nekaki zvezi s to rodbino ciganskih poštenjakov je sledeča dogodka. V nekem gozdu na Češkem vgnezdila se je ciganska zalega. Kmalu potem pride mlada ciganka k oskrbniku grajščine in mu hoče iz roke vedeževati. Mladi oskrbnik se brani ter hoče ciganko odpoditi. V tem pride mlad cigan, začne oskrbnika psovati, zakaj zadržuje v svoji sobi njegovo mlado ženo in v jezi zgrabi ciganko ter jo vrže na tla k postelji in zmerja oskrbnika dalje. Ciganka se med tem pobere in zgine, kmalu za njo tudi ljubosumni cigan. Toda, ko je pozneje hotel oskrbnik obuti svoje škornje, jih ni nikjer

našel. Ljubosumni cigan, vstopivši v sobo, je zapazil na prvi pogled, kam ima svojo nezvesto ženo vreči. Ta pa je med tem, dokler je imel oskrbnik s ciganom opraviti, pobrala ne le šila in kopita, ampak tudi škornje. Oskrbnik je naznanil takoj vse orožnikom, toda cigani so že izginili iz gozda.

* Četvorčke je rodila 25. t. m. v Prujavorju v Bosni soproga Maksima Hure. Trije so ostali živi, eden pa je umrl.

* Umorila in oropala moža. V vasi Pomaz, blizu Budimpešte, je živel bogat starac z mlado Schissel, mlado ženo, katera se je zaljubila v nekega vaškega mladeniča Englerja in je z njim imela tri leta ljubezensko razmerje. Naposled je zvedel tudi mož za ženino nezvestobo in je vrgel njenega ljubimca iz hiše. Zato si je prisegel zaljubljeni par, da se strašno osveti. Izkopala sta v kleti jamo, in Engler je vedno klical starca vanjo, a ta je slutil, kaj ga čaka, zato se ni hotel odzvati. Ko pa je nekega večera Schissel zaspal, je tekla njegova žena k svojemu ljubimcu ter dejala: „Sedaj lahko prideš, stari spi“. Engler je šel takoj v spalnico ter je zadavil Schissla; žena je pa držala svojega moža za roke, da se ni mogel braniti. Ko je starac umrl, sta vzela morilca hranilnično knjižico s 40 000 kronami, mrtvo truplo pa sta zakopala v jamo. Naslednjega dne pa je šla žena k redarstvu jokat, da je izginil mož ter vzel seboj hranilnično knjižico. No, mrtveca so kmalu našli v jami, in morilca sta morala priznati svoj grozni čin.

* Kako znajo ženske plavati. Te dni poskusili sta dve ženski svojo spretnost celo v plavanju. Gospa Soubert, soproga vojaškega pribočnika pri nemškem poslanstvu v Carigradu, in hči angleškega admirala gđc. Wood preplavali sta Bospor na njegovem najširšem prostoru iz Therapije v Bejkos, v širokosti 2250 metrov. Zavoljo varnosti spremljala ju je rešilna barka. Dami sta hoteli najbrž pokazati s tem, da v ničemer ne zaostajata za moškimi.

* Čitalci v tovarnah. Amerikanski listi javljajo, da je upeljana v zadnjem času v tamošnjih tovarnah jako koristna in pametna novost. Mnoge tovarne imajo v svojih velikih delavnicah, v katerih dela po 300 ljudi, ali še več, po enega čitalca, ki čita glasno kaj leposlovnega, mej tem ko drugi delajo. To je zlasti možno v takih tovarnah, kjer ne povzroči delo velikega ropota.

* Prezident Krüger in starka. Krüger je svoje dni jezdil po gozdu in je srečal neko starko, kateri so se noge šibile pod veliko butaro, kojo je nesla domu. Prezident obstoji, stopi s konja, povzdigne starko na konja ter ga sam pelje k svoji farmi. „Da ti Bog stokrat povrne,“ zahvaljuje se starka, „tega bi ne storil vsak. Ne čudila bi se ti, ko bi vsaj mlada bila.“ — „Ko bi ti bila še mlada, bi tega najbrž ne bil storil,“ pravi smehljaje se Krüger. „No, tudi bi te ne vgriznila.“ — „Ti ne, toda onali!“ rekel je Krüger, in z roko je kazal na svojo ženo, ki je vesela gledala nena-vadni prizor.

* Poštni parnik „Southwark“ „Red Star Linie“ v Antwerpah je dospel, kakor se nam brzojavno poroča, dne 23. julija nepoškodovan v Newyork.

* V kadi preko Niagara vodopadov. Pred 12 leti se je ekscentričen Amerikanec Graham v kadi, katero je obil s suknom in v nje notranjosti nabil mnogo blazin, spustil preko vodopadov Niagare. Sedaj hoče ekscentričen Amerikanec ta svoj čin ponavljati. Kad je težka 70 kg. dolga 1 m 25 cm. in ima premer 050 m. Ko je Graham leta 1889. prišel zopet na suho, bil je na pol mrtel. Kad so tedaj komaj dobili, ker je šele 100 m od slapa prišla na dan. Graham je bil tedaj nad jedno uro zaprt v ozki posodi.

* Šest otrok mrtvih. V San Cesario, v provinciji Modena, so se udrli tla tretjega nadstropja nekega poslopja, predrla so drugo in prvo nadstropje in padla v pritličje hiše, kjer so pletli otroci slamnate kite. K sreči je bila večina otrok ravno pri zajuterku in so jih zato izkopali po parurnem napornem delu iz razvalin samo šest, mej katerimi dva še nista bila 9 let stara. Lastnik poslopja, grof Boschetti, je imel v gornjih prostorih žitnice, a to je bila presilna teža za že staro hišo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 30. julija. Cesar je potrdil izvolitev deželne glavarja Otona pl. Detela predsednikom kmetijske družbe kranjske. Finančni svetnik v Ljubljani, Anton Lenarčič, je imenovan višjim finančnim svetnikom. Rudniškim oskrbnikom je imenovan Karol Kratky v Idriji.

Pariz 30. julija. Bivša francoska cesarica Evgenija je smrtonosno obbolela.

Frankobrod 30. julija. „Frankf. Ztg“ javlja, da se lord Kitchener na jesen vrne iz južne Afrike na Angleško. Njegov naslednik bo general Littleton.

London 30. julija. Perska zbornica je sprejela zakon o kraljevem naslovu, zakon o kraljevi izjavi pri prevzetju krone pa se je na zahtevanje lorda Roseberryja vrnil odseku.

London 30. julija. Iz Tangere se poroča, da je maroški sultan dal zapreti svojega poslanika, ki je bil zdaj v Londonu in v Berlinu, ker je Angležem obljubil prevelike koncesije, in ker je preveč denarja porabil.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda. — Pri lanskem veliki skupščini v Radovljici se je sklenilo, da se velikemu družbenemu dobrotniku l. 1895. v Gradcu umrlemu posestniku Juriju Vrečko, iz čigar zapuščine je družba prejela čistih 20691 gld. 60 kr., postavi dostojen spomenik. Požrtvovalni narodni gospod Marija dr. Kušarjeva in Jelka Naglasova sta iz svoje inicijative družbi priskočili v pomoč ter v zgoraj označeni namen nabrali izdatno svoto 200 kron. To zbirko je marljiva blagajničarica šentjakobsko-trnovske zenske podružnice gospica Jelica Lozarjeva izročila osrednji blagajnici. Prispevali so p. n.: dr. Iv. Tavčar 20 K; po 10 K: Vilko Pollak, Peter Mayer, R. Arce, dr. J. Furlan, dr. D. Majaron, dr. Fr. Tekavčič, dr. Val. Krisper, dr. M. Pirc, dr. M. Hudnik, Iv. Plantan, Iv. Hribar, dr. K. Triller; po 8 K: ljubljanski Sokoli na izletu v Kranju, rodbina Svetec v Litiji; po 5 K: Gričar & Mejač, dr. Drag. Treo, vesela družba v Lukovici, dr. Fr. Papež; Antonija Kadivec 4 K; P. P. D. 3 K; po 2 K: dr. A. Kapus, Max Marolt, dr. A. Švigelj, P. Grasselli, Mar. Terček, V. Rohrmann, dr. Fr. Poček, dr. K. Bleiweis-Trsteniški; oče štirih otrok 1 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo — za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.

Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (27—30)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“

M. Leustek-a v Ljubljani.

Se dobiva povsod!

Kalodont (2502—23)

neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. julija: Jožefa Levč, delavčeva hči, 4 mesece, Zaloška cesta št. 13, vnetje črev.

Dne 26. julija: Terezija Steinman, usmiljenka, 51 let, Zaloška cesta št. 11, jetika. — Rudolf Cerar, delavčev sin, 2½ leti, Bohoričeve ulice št. 28, škrlatica.

V deželni bolnici:

Dne 21. julija: Marija Šavs, delavčeva hči, 4½ leti, škrlatica.

Zahvala

vsem onim, ki so pripomogli, bodisi gmotno ali moralno, da se je dne 17. t. m. izvršil koncert slovenskih in hrvaških učiteljskih abiturijentov in abiturijentinj v „Narodnem domu“ toliko sijajno.

Odbor za veselico.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 806-3 m. Srednji snežni tlak 786-0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mehana v 14 urah
29.	8. svečer	737.2	22.0	sl. jz.ahod	del. oblak.	
30.	7. zjutraj	738.8	18.8	bresvetr.	del. oblak.	
	8. popol.	738.7	29.2	sr. jz.ahod	pol. oblak.	0.0 mm

Srednja večerajšnja temperatura 22.4°, normala: 19.8°.

Dunajska borza

dne 30. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	99.05
Skupni državni dolg v srebru	98.85
Avstrijska zlatna renta	118.40
Avstrijska krona renta 4%	95.65
Ogrska zlatna renta 4%	118.40
Ogrska krona renta 4%	92.95
Avstro-ogrsko bančne delnice	1650 —
Kreditne delnice	630 —
London vista	239.50
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.25
20 mark	23.46
20 frankov	19.02
Italijanski bankovci	91 —
C. kr. cekini	11.30

Tuge polni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bridko izgubo našega ljubega in nepozabnega soproga, oziroma očeta, svaka in strijca, gospoda

Josipa Kogej-a

c. kr. rudniškega paznika

ki se je v soboto, dne 27. julija t. l., ob 1/5. uri zjutraj, v 54. letu svoje dobe, previden s tolažili sv. vere, po dolgi in mučni bolezni poslovil od tega sveta in mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb predragega ranjkega je bil v ponedeljek popoldne.

V Idriji, dne 30. julija 1901.

(1610)

Rodbina Kogej-Kopše.

Zahvala.

Globoko potrki ob nenadomestljivi izgubi svojega iskreno ljubljeneega soproga, oziroma očeta, brata, svaka in strijca, gospoda

Josipa Millautz-a

zahvaljujemo se srčno vsem sočutnikom za obilne, prijazne tolažilne besede ob priliki boleznih in smrti, za obilo darovane prekrasne vence, za mnogobrojno častilno spremstvo k večnemu počitku, osobito pa častiti duhovščini, slavnemu uradništvu c. kr. okr. sodnije, davkarije itd. slavnemu učitelstvu, sl. c. in kr. žandarmeriji, gospodom pevcem ljubljanskim pod vodstvom g. prof. Gerbičca za ganljivo, milo petje, pred hišo, v cerkvi in na mirodvoru, slavnim požarnim brambom cerkniški, domačim možakom-nositeljem vencev in sveč, ter vsem nebrojnim prijateljem in znancem od blizu in daleč, proseč vse, da blagovolijo ohraniti, prezgodaj umrlega nepozabnega ranjkega v blagem spominu.

V Cerknici, dne 29. julija 1901.

(1613)

Žalujoči ostali.

Vino

iz najboljših
vinogradov
trške gore pri
Novem mestu
priporeča
(1571—3)

Josip Medved

v Novem mestu, na Dolenskem.

Žganjarnica, tovarna za esence
in trgovina z vinom

išče spretne

zastopnike

v vseh večjih mestih države.

Oziral se bo le na ponudbe z dobrimi spričevali, katere naj se odposljejo pod: „W. L. 3473“ na Rudolfa Mosse, Dunaj, I., Selterstätte 7. (1585—2)

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane jz. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vari, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomestu, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano** jz. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnart-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane** dr. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** dr. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Spretne, solidne

potovalne uradnike

(akvizitérje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti visoki proviziji, sčasoma tudi s stalno plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice.

Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošljajo pod: „akvizitér 25“ upravnistvu „Slov. Naroda“. (1026—23)

Ljubljana, 5. maja 1901.

Spoštovani gosp. G. Skrbič!

Prva hrvaška tovarna žaluzij, rolet, lesenih in železnih kapk in kartonaž.

Naznanjam Vam, da sva jaz in moj sosed s žaluzijami in roletmi prav zadovoljna.

Mera je natančno dobro zadeta.

S spoštovanjem

Anton Bervar

(1595—3) v Ljubljani, Vodovodna cesta.

Dobra kuharica

ki govori dobro slovenski in nemški, želi dobiti službo pri kaki gospe ali gospodu ali pri mali družini. (1611)

Ponudbe do 3. avgusta t. l. Mariji Mlakar, Sv. Petra cesta št. 56, I. nadstr.

Trgovski pomočnik

posebno izvežban v železnini in usnju, se takoj sprejme pri tvrdki

Ludovik Smole (1576—3)

trgovina z mešanim blagom v Sevnici.

Meblirana mesečna soba

s posebnim vhomom, se takoj odda na Francovem nabrežju št. 9,

v II. nadstropju. (1614—1)

Proda se

večja trgovina z

mešanim blagom

ki že nekaj let jako dobro uspeva pri župnijski cerkvi in blizu kolodvora na Spodnjem Štajerskem (1605)

Kje? pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

!Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakterega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).

Več se izve pod „Rekl. 118“ po anonimi pisarni E. Kristoflik, Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-29)

Za odvetniško pisarno na deželi se vsprejme takoj

pisar z lepo pisavo

obeh deželnih jezikov zmožen, najbolje kak umirovljeni sodni manipulant ali nižji uradnik ter v odvetniški stroki izvežbani munda Plaća po dogovoru. (1612—1)

Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3.75

Prava srebrna remontoarka . . . „ 5.80

Prava srebrna verižica . . . „ 1.20

Nikelnasti budilec . . . „ 1.95

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pism. (2611—65)

Ilustrovani katalog zastoj in poštnine prosto.

Gospod dr. Josip in gospa Lojza Čuček, gospod dr. Franc in gospa Lojza Jurtela, gospod Oldřih in gospa Josipina Pflger, gospod dr. Franc in gospa Ada Kočevar pl. Kondenheim naznanjajo s tem, da je njih ljubljani edini sin, oziroma brat in svak, gospod

Makso Čuček

cand. juris

v Padovi (Italiji) nagloma umrl, in da je bil dne 22. julija t. l. tam provizorično pokopan.

Ptuj, Praga, Celje.

(1609)

Namesto posebnega naznanila.